

TOLMINSKI GLAS

Glasilo
Tolminskih Domobrancev.

L. I.

Št. 16

PROPAGANDA

Z veliko gorečnostjo so pobirali terenci in njih pomilovanja vredni otroci protikomunistične letake, kakor da bi pobirali papirnate tisočake. Polne žepe in polne roke so jih imeli, ko so hiteli na svoj dom. Pa še jih niso imeli dovolj: zopet in zopet so prišli in pobirali, pobirali. Skrbno so pazili na vse strani, da jih morda ne pobira še kdo drugi, ki ni za to poklican. Tudi njih tovarišice, njih boljše polovice niso mirovale. Brž so tekle po stopnicah prav na podstrešje in tam ob oknu slone ali morda celo leže gledale po cesti, kdo si upa pobirati »belogardistične izdajalske letake«. Vse je bilo za beleženo in sporočeno v gozd.

V hiši glavnega terenca so se še tisti dan zbrali vsi najhujši zastopniki »svobode«, pretekle, sedanje, posebno pa še bodoče. Tovarišica terenka je neprestano tlačila v štedilnik skrbno pobrane letake ter kuhala tovarišem ruski čaj, ki ga je hranila samo za izredno slovesne prilike, za dneve sijajnih zmag slavne rdeče armade. Malo na smeh se je držala tovarišica, zadovoljstvo je sijalo iz njenih oči, skratka, obnašala se je kakor človek, ki je razumel klic časa in je gotov skorajšnje zmage, za katero je že toliko žrtvoval. Izjemoma je danes malo govorila, a to kar je povedala je bilo kot pribito. Sicer je pa s svojim razumnim molkom in skrivnostnim nasmehom dovolj povedala. Tovariši so posrebali čaj, potem pa se spustili v »visoko politiko«. Zlasti eno besedo, ki so se je naučili zadnje čase, so več-

Kaj partizane še ščiti?

Ko so se pri nas pojavili partizani, so se izredno spretnostjo ogrnili v slovenski nacionalni plašč in pod to firmo rovarili vsak dan bolj, prodrli več ali manj v vsako slovensko vas, mamljivo vabili ljudi v svoje vrste, jim obljubljali vse, česar so si v svojem obupu želeli, vendar pa pri tem niti malo niso mislili, da bi mogli, niti da bi sploh hoteli izpolniti kdaj svoje obljube.

»Nacionalni« boj pri nas je takoj krenil isto pot kot nekoč v Rusiji, boj proletarijata proti plemičem, ali v Španiji boj svobodomislecev proti vladajočemu delu španskega prebivalstva. Tudi pri nas je bilo takoj jasno, da hočejo ti vneti »narodnjaki« priti do oblasti. Prej pač nikoli niso imeli prilike, niti niso mogli, ker jih je vsak režim skrbno tiščal pod ključem zaradi njihovih zločinov, ki so jim bili vsakdanji kruh.

Komunistična taktika je sicer zelo spretna, zna pridobivati mase, je pa povsod ista, zato komunizma ni bilo težko razkrinkati, zato smo takoj uvideli, da v »Slovenskem narodnem« gibanju, ki ga je vodila OF, ni nihče drugi v ozadju kot židovsko-komunistična roka.

In kaj moremo potemtakem pričakovati od OF? Nič

krat jezno poudarjali: propaganda.

»Ali si ga še al belogardista, kako je danes po maši govoril tam pred cerkvijo po našo slovensko lipo. Saj je lepo govoril. Rekel je, da če bi

drugega kot komunistično strahovlado, oblast zločincev brez vsakih moralnih in duhovnih osnov, na gnilih temeljih pokvarjenega in okrutnega materijalizma.

Ti, slovenska mati, mar misliš, da boš še lahko v komunistični državi objemala svoje dete, mar ne veš, da je že v zibelki državna lastnina in ne več tvoja.

Ti, slovenski kmet, mar misliš, da boš v bodoči slovenski republiki še sam gospodar svoje drage zemljice? Mar misliš, da boš ti sam užival sadove polja in grude, ki si jo s tako ljubeznijo pojil s potom svojega obraza? Ne, vse to bi vzeli tisti, ki so te že danes osvobodili vola, kravice, ki so že sedaj zahtevali od tebe neprecenljivo žrtev in odpovedi, ki so te morda silili, da bi šel v gozd zanje umret samo zato, da bi sami lahko nekoč neovirano mesarili in vihteli bič po izmučenih hrbtih poštenega slovenskega prebivalstva.

Takšno življenje je edini cilj naših partizanov. Če je komu všeč, potem imajo partizani v njem vso zaščito in oporo zaradi svojega programa, če ne, kdo naj partizane še ščiti in zagovarja, kdo naj zanje še dela in se bori, če je vse njihovo delo nepošteno in v službi komunizma.

Potemtakem more samo še komunizem ščititi naše partizane in jim nuditi podporo iz svoje strani. Vsakdo drugi pa jih bo preganjal, bo osredotočil vse svoje sile v to, da iztrebi od tod komunistično osvobodilno fronto.

bil on slovenski partizan, bi se nikdar ne bratil z laškimi komunisti, ki so še včeraj zatirali in preganjali naše ljudi, ampak bi zgrabil za puško in bi jih pognal dol do Tilmenta in še dalje. Kako lepo je povedal, da zemlja, ki je dala Simona Gregorčiča ne more biti laška, in veš, Tona, prav prijetno mi je bilo pri srcu, ko je končal svoj govor:

*»Prost mora biti, prost moj rod,
na svoji zemlji svoj gospod«.*

Povedal je tudi neverjetno laž, da je naš Tito prodal Primorsko Badogliju samo zato, da je ta priznal njegovo komunistično vladov v Jugoslaviji. To mi pa ne gre v glavo, ne. Saj se vendar naš Tito bori za svobodo. Kako se lažejo, belogardisti. Ne, to pa ni res! »Propaganda.«

»Cisto jasno tovariš. Ali še ne veš, da je vse kar belogardisti pišejo in govorijo po vaseh le propaganda? Ali si videl ČRNE BUKVE? Veš kar tam notri piše, je skoraj vse izmišljeno. Mnogi dokumenti in fotografije so ponarejeni. Partizani so jih res nekaj pobili, pa zato, ker so imeli jasne dokaze, da so izdajalci. Mnogi pa so še živi, nekateri pa so celo komisariji pri partizanih na Hrvaškem, kakor Manfreda iz Volč, ki je celo v Titovem štabu (v resnici je bil ubit), drugi pa delajo za svobodo v Franciji, v Italiji in v Švici. To mi je pravil sam komisar, s katerim lahko govorim vsako nedeljo. Povedal mi je, da so ČRNE BUKVE sama propaganda.«

»Prav tako je, tovariš učitelj! Ti si že star in študiran, zato si izkušen in veliko veš in znaš. Zato smo ti dali tako zaupno mesto pri OF. Tudi jaz sem tvojega mišljenja in popolnoma odobravam, kar si nam že večkrat pravil, da je tudi »Fatima« le propaganda, in da, kdor to kupuje in bere, podpira samo belogardistično gibanje. Z rožnim vencem je ravno tako. Tisti, ki danes pripovedujejo in pišejo, da je treba moliti rožni venec, če se hočemo rešiti najhujših nesreč, so večjoma izdajalci, so vražniki naše svobode. Na tak način delajo samo skrite in

hinavsko propagando proti naši borbi za osvoboditev naroda in vsega sveta.

In naša soseda bere »Fatima«, — se oglasi pri štedilniku tovarišica skrivnostnega nasmeha in veselega razpoloženja. »Ji že pokažemo!«

»Pa ne samo nji« se oglasi zopet glavni terenec — »tudi drugim, njene »glihe« bomo pokazali. Ti pobožni... Moramo jih zbadati, se jim posmehovati, jih zaničevati. Vse take moramo imeti zapisane, da jih kaznujemo, ko pride ura in čas našega obračuna.«

Še dolgo so razpravljali tovariši o visoki politiki, ter venomer poudarjali, da je vse le propaganda.

Cisto gotovo, vse je propaganda. Popolnoma se strinjamo z vami, terenci in terenke. Pa prav zares, ne le za špas. Vse je le propaganda, — samo, da ena za dobro, druga za slabo stvar. To je bilo vse dni in bo vedno tako do konca sveta.

Kar je delal Abel, je bilo prav in dobro, pospešilo je dobro stvar. Kar je napravil Kajn, ubijalec, je bila močna

RAZGOVOR Z SRBSKIMI PROSTOVOLJCI

Kot so časopisi že poročali, je prišlo v našo deželo večje število srbskih prostovoljcev, ki bodo pri nas nadaljevali borbo proti komunizmu. Partizani bodo kmalu na lastni koži občutili tradicionalno železno srbsko pest.

Isti so pripovedovali o okupaciji Beograda. V Beograd so prišli skoraj sami Mongoli in silno ropali. Posebno so jim vseč ure. Eden si jih je nadel na roko prav od zapestja do ramen.

Veliko srbskega prebivalstva v Beogradu zlasti možkih so poklali, zato se je nad 80% ljudi umaknilo pred sovjetskimi osvoboditelji. Vse četnike, ki so jih dobili, so Rusi kratkomalo poklali.

Tudi partizani so bili nad Rusi razočarani. Vse partizane so namreč takoj preoblekli v rusko obleko in jih deloma kot navadne vojake uvrstili v napadalne oddelke, kjer bodo služili Rusom kot najbolj pripravna hrana za nemško topništvo, deloma pa v delav-

propaganda slabega vzgleda za vse druge nedolžne umore.

Apostol Janez je bil sijajen propagandist božje ljubezni, Judež Iškarijot pa podli izdajalec najvišje Dobrine, propagandist satanov.

Vsi verski in narodni mučenci vseh časov in krajev so zapisali s svojo krvjo tako veličastno propagando, ki je ne izbrišejo stoletja. Bog in narod! Vsi odpadniki in rdeči internacionalisti pa delajo propagando proti resnični sreči in veličini naroda.

Dolga vrsta znanstvenikov in drugih kulturnih delavcev, vsi umetniki in drugi veliki duhovi, kaj vse so žrtvovali v službi najlepše propagande, kaj vse so napravili za blagor človeške družbe. — A druge žalostne figure, zločinci in krivi preroki, gotovi pobeljeni grobovi, ki so zunaj vsi lepi in cvetoči, znotraj pa polni trohnobe, kakšno propagando delajo: za zmago krivice in nasilja.

Resnično, tovariši, vse je le propaganda, kakor ste vi trdili, samo da naša za dobro, a vaša za slabo stvar.

ske oddelke. O »redni partizanski vojski« na ozemlju zasedenemu po Rusih sploh ni več govora.

Priznanje našemu listu

Dragi Tolminski glas.

Že od vsega početka te prav rad prebiram. Le tako naprej po začetni poti. Srčno k luči, mi vsi, ki te beremo, smo ponosni nate.

Tvoji navki so nam v pobudo in ker vemo, da se boriš za resnico in pravico našega teptanega naroda, ti želimo mnogo uspeha pri tvojem delu, da pomagaš našemu narodu do resnične svobode. Borba za tako svobodo je res plemenita in sveta, je pa zato trda in težka, saj glodajo še naši lastni bratje stržen in korenine, ki morejo prinesiti našemu narodu le nesrečo. Pa kljub temu smo gotovi, da bo končno zmaga naša, saj so vsi komunistični nauki pod videzom luči in resnice tako temni in pošastni, da se upirajo človeškemu srcu in razumu. Mi pa smo pripravljeni in trdno odločeni boriti se proti tej pošasti, dokler bo tlela v nas iskra življenja, dokler naš narod ne bo vstal. In vstal bo, hodil bo po potih naših dedov, ki so nas učili svoj dom ljubiti in ljubiti vse, kar je narodu sveto.

Tolminski glas, ker si tako odločen v borbi proti sovražnemu komunizmu za dobrobit slovenskega naroda, te res občudujemo in željno pričakujemo vsake tvoje številke.

MATERINŠČINA

Materin jezik bodi nam ključ.... je zapisal naš veliki učitelj in vzgojitelj škof Anton Slomšek. Njemu je bila materinščina ključ, ključ vsega javnega delovanja in zasebnega življenja.

Kaj pa nam pomeni jezik, kaj nam pomeni naš slovenski jezik. Slovenska beseda ni prazna beseda, posoda naše duše je in našega srca. V tem jeziku smo spregovorili prvo besedo, spregovorili najslajšo besedo »mama«, v slovenskem jeziku smo se učili izgovarjati besedo Bogec in Marija, v slovenskem jeziku smo razkrivali svoje osebne težave očetu, materi, našim dragim, prijatelju.

Naša mati nas je učila slovensko govoriti, sirota, ki nam ni mogla dati ničesar, dala nam je le svojo govorico in zavedajmo se dobro, s tem nam je dala ogromno, neprecenljiv zaklad nam je dala. Od nje smo ga prejeli v varstvo da ga čuvamo, skrbno negujemo in nepokvarjenega in neoskrunjenega izročimo svojim otrokom, kot drag spomin na deda, očeta in mamico, kot resen spomin na svoj ljubljani narod, kot dragocenost, ki nam je vidni odsev duše, kot posodo umetnosti in človečanstva.

Nekoč se mi je primerilo, da sem hodil po tujem svetu daleč naokrog. Bil sem sam in ne morete si misliti kako sem čutil samoto. Srce mi je zahrepenelo po dragih prijateljih in znancih iz domačega kraja s toliko krčevitostjo, da je ne more izraziti nobena beseda.

V tej čudni zapuščenosti in pritajeni samoti sem v rožnatem vrtu na majhni klopici opazil nekoga, ki je bil tudi tako sam pa je v razvedrilo nosil slovensko knjigo s seboj. Nagovoril sem ga v domačem jeziku. Oh, ko bi mogel povedati kaj sem takrat občutil, ko sem po dolgem času bivanja na tujem, med tujimi ljudmi zopet zaslišal eno samo slovensko besedo.

Nikoli prej se nisva videla s tem človekom, nikdar nisva ničesar govorila, in vendar domača beseda naju je takoj združila in postala sva si na

mah nerazdružna prijatelja, kajti oba sva istega najbolj pogrešala, sva isto čutila in si istega najbolj želela.

Družila naju je skupnost jezika, ki sva ga oba ljubila nad vse, ki je obema razodela isto, bil nama je simbol domovine.

Takrat sem spoznal, in še danes prav dobro vem in ne bom nikoli pozabil, da mi slovenski jezik pomeni silno veliko, da mi je posrednik občutja, prijateljstva in ljubezni, da mi je simbol nepozabnega domačega kraja in simbol trpinčenega pa zato toliko dražjega slovenskega naroda.

Priroda, čudovita in nepopisno lepa nas vse stvarstvo na zemlji in drugih nebesnih telesih zagrinja s svojim žametnim plaščem. Vsi vidimo, ljudje kakor vsa druga živa bitja, vsi čutimo prirodne spremembe. Vendar samo človek, ki ima po naravi dar govora ve povedati kar vidi in čuti, zna izpričati vso brezmejno lepoto božjega stvarstva. In mi, ki v nas polje slovenska kri, moremo izpričati vse to kar dojamemo, v slovenskem jeziku. Odkrito mi povejte, ali more še kdo drugi v tako lepi obliki, s tako sladko besedo, tako občuteno in iskreno kaj povedati kot mi Slovenci. Nam more kdo očitati, da smo trdi v svojem izražanju, da smo kdaj hinavski in neodkriti, saj slovenska beseda je tako čista in gladka, da to ni mogoče, slovenska beseda je najlepša in najbolj melodiozna pesem vsega sveta. Kaj nam more biti torej več vredno, kot jezik svojega naroda, kot govor naše drage mamice, kot slovenski narodni zakladi, zakladi naše umetnosti in poezije.

Zali Bog, tudi mi smo dolga leta živeli takorekoč na tujih tleh, kljub temu, da so nam starši izročili svojo zemljo kot zgodovinsko last, kljub temu, da so nam z največjo ljubeznijo izročili svoj drag in — Bog daj — nam še dražji mili slovenski jezik. Zatajevati smo se morali dolga leta, vendar smo lahko ponosni, ker smo s tako gorečnostjo ohranili ta drag zaklad do da

† Perdih Andrej

Drugi domobranec, ki so ga v Desklah zahrbtno umorili italijanski in slovenski partizani je domačin Perdih Andrej iz Zatočina. Dasiravno je težko ranjen klical na pomoč, so ga rdeči zločinci vrgli v Sočo. Njegovo truplo so potegnili po nekaj dneh iz vode pri Gorici in sestra ga je spoznala po perilu. Pokopali so ga v Tolminu, kjer je imel res veličasten pogreb. Saj ljudje, dasiravno silno terorizirani, dobro vedo, da so ti mladi fantje darovali svoje življenje za boljšo bodočnost in svobodo domovine. Slava njegovemu spominu!

IZ ZUNANJEGA SVETA

Te eni je imek v angleški spodnji zbornici Churchill velik govor, v katerem je razpravljajal o koncu vojne. Izjavil je, da ne more napovedati, še manj pa zgotoviti konec vojne v Evropi pred koncem pomladi ali celo pred zgodnjim poletjem.

De Gaulle stopa na prste komunistom. Znano je, da je predsednik De Gaulle izdal ukaz, da se morajo razorožiti vsi, ki niso sestavni del francoske armade. Ta odlok je bil v glavnem naperjen proti francoskim »maquis-jevcem«, ki popolnoma odgovarjajo našim partizanom. To pa ne gre v račun komunistom, ki bi radi še naprej ribarili v kašnem. Zd se, da bosta zaradi tega odstopila še oba komunistična ministra, ki sta imela že itak postranske vloge.

Iz zgoraj navedenega jasno sledi, da tudi v »osvojenem ozemlju« komunisti slaba prede, razorožujejo jih v Italiji, sedaj pa je z enakimi ukrepi nastopil proti njim tudi De Gaulle, ki je doslej na vse načine ljubimkoval z Rusijo in komunisti.

Res, našim partizanom pretijo prav slabi časi.

nes, ko mu ni več nevarnosti, da bi ga zatrli, ker smo trdno prepričani, da tukaj ne bodo imeli besede izdajalski partizani, ki bi pustili vso oblast našim zatiralcem - badoljevcem, ki res ne bi hoteli dovoliti uporabe slovenskega jezika. Tega se nam ni treba bati, slovenščina bo živela in se razcvitala vsak dan bolj, partizani je ne bodo mogli okrniti, čeprav še stokrat prepovedo branje slovenskih knjig in časopisov, čeprav še s tako gorečnostjo kličejo k nam tuje zatiralce slov. jezika. Jezik, ki je tako lep kot naš slovenski ne bo nikoli pozabljen, nikoli manj vreden, nasprotno ljubljen od nas in spoštovan tudi od naših sovražnikov.

ZANIMIVO ZA VSE

Dolenja Trebuša: Volitve. V Dolenji Trebuši so se vršile volitve. Tovaršem, je bilo mnogo na tem, da bi se vsi ljudje 100% udeležili. Vsi so morali iti na volišče. Obiskali so vsa ko bajto in bajtico in odganali vse, ki so imeli volilno pravico. Tudi stara kozja pastirica, malo omejena; je bila prisiljena, da izpolni svojo državljanjsko dolžnost. Nerada je pustila doma svojo kozjo družino, vendar ni hotela, da bi jo proglasili za sovražnico republike, zato je odšla. Ko so ji predložili seznam volilnih kandidatov, se je namrdnila in dejala, da ji nihče ne ugaja. Predsednik volilne komisije, je imel potrpljenje z ubogo revico in ji je odvrnil: Izmed tolikih kandidatov boš vendar našla nekaj oseb, nki so vredni tvojega zaupanja. Le pomisli in potem voli. Pastirica pa je odločno zavrnila: Prav nobeden. Še ta gurš je moj kozel. (Še najboljši je moj kozel).

Zgodbo o resničnosti lahko pričajo vsi volilci Dolenje Trebuše.

Gorenja Tribuša. Čeprav zdaj partizani še z večjo silovitostjo pobijajo naše ljudi, vendar svoje zločine nekam skrivajo. Žrtve iz spodnje soške doline in iz Slovenije vozijo v Gorenjo Tribušo in jih v tamkajšnjih skritih predelih likvidirajo.

Prebivalstvo Tribuše pravi, da skoraj ni noči, ko ne bi pripeljali novih žrtve.

Ljudi iz Tolminskega vodijo nekam na Kranjsko. Po nasedaj nepotrjenih vesteh so likvirali v Gorenji Tribuši tudi upokojenega župnika Piska. Ko so ljudi videli, da so ga pripeljali vsega izmučenega v Gor. Tribušo, so prosili naj se usmilijo ubovega starčka in ga pustijo v Tribuši, da bo v miru maševal.

Banditi pa so zakričali nad ljudmi: Kaj, izdajalca da bomo puščali na svobodo; smrt je za njega najmilejša kazen.

Sv. Lucija. Pri partizanskih veljakh iz Sv. Lucije se opaža neka utrujenost in razočaranje. Pred nekaj dnevi se je znani okrožni komisar Mirko Krivec, vulgo Kapinov, izjavil, da je tudi on že vsega sit, in da ne vidi kedaj bo konec. Zgodi pa se naj kar koli hoče.

Ce je že on vsega sit, koliko bolj so siti strašnega terorja, ki ga izvajata on in njegov, na sumljiv način obogateli tov. Mervič nad ubogimi nezashitenimi prebivalci v Št. gori in okolici, v Gorenji Tribuši, kamor je tov. komisar pripeljal v zadnjih dneh svoj štab.

Kal pri Kanalu. Tukaj že nekaj časa plapolata italijanska komunistična zastava. Samo to bi moralo zadostovati, da bi partizani, če so res narodni, pljunili na vse partizanstvo in popolnoma spremenili način svoje dela.

Planina. Partizani so tu popolnoma obupani. Pravijo, da bo potrebna ena vojna, potem šele bi bila gotova njih zmaga in »svoboda«. Res strma, in v nedogled dolga je pot, ki vodi v njih »zemeljski raj«.

Tolmin. Slika tolminskih oštrjev. Najbolj vneti zagovorniki naših tovaršev so ravno naši gostilničarji z nekaj častnimi izjemami. Vsi gorijo za socialno pravičnost in imajo globoko razumevanje za (uboge proletarce. Da pa ne bi rabili po nepotrebnem energije, so si vloga porazdelili. Petrinu je kot najbolj »kumštne-mu« odkazana zunanja politika, si jo ima v malem prstu. Pri njem boš zvedel, da Rusi niso komunisti marveč Slovani. Komunizem jim je le pesek v oči za druge neslovanske narode, ki jih tako Rusi lahko vprežejo v svoj voz. Tolmin je re res lahko pomenen, da ima v svoji sredi tako velikega politika, ki je končno in to on edini na svetu pogruntal lisjaka Stalina.

Podšolarci je poverjena notranja politika in aprovizacija. Kot prvo nalogo si je nadela, da do korenin prekolne kranjsko belo gardo, ki je prišla motiti strnjeno fronto narodno »svobodilne vojske«, ki naj b. uživala podporo vseh vsaj toliko kot od Podšolarce, ki je poslala celo edine čevlje svojega sina komunističnemu komisariju, da se bo pred narodom lahko pokazal. Pa tudi zalog, ki jih je dobila lansko leto v italijanskih vojaških magazinah, so bili dobršnji del deležni partizani.

Fratnik pa vrši propagando med domobranci in urejuje cene doma. Kot izboren ekonom je hotel pokazati vso svojo finančno sposobnost. Ko je dobil vino, ga je začel prodajati po 80 Lir liter. Ne mislite pri tem, da je hotel sam imeti 100% dobiček. Pri določanju cene so ga vodili višji vidiki. Hotel je le izpodkopati zaupanje v kupno moč italijanske lire in s tem povzročiti zmedo na finančnem trgu. Saj je znano, da mu ni nič za dobiček. To je dokazal tudi sam, ko je po nekaj dneh znižal cene vinu za 16 L in bi jo še več, ker je hotel s tem reči, posnemajte mene, ki mi je pač vse eno po kakšni ceni prodajam vino, pač najboljši dokaz, da lire ne cenim, in da vedno delam samo za višje namene.

Pa naj še kdo reče, da Fratik ni pravi rodoljub.

Čezsoča. Neki partizan se je naveščeval že vsega pri partizanih, še celo tovariš. Takole se je izjavil. Kaj hočete s temi ostanki, ki so jih pustili Savojsi.

Zatolmin. Našo vas je doletela velika čast. Te dni je prišel prezimovat domov visoki partizanski komisar rojak **Gugala**. Baj se že silno izžepani razni propagandni mitingi in shodi, ki jih je držal po vaseh. Res je sicer, da zaradi svojega visokega položaja zlobni jeziki pravijo, da za to, ker ne zna odpreti ust, ni nikoli javno nastopil na mitingih, in res je, da je namesto njega to delo opravljal njegov osebni tajnik »zdravnik«, »dr.« Rutar Stanko, po domače **Kolarjev** iz Tolmina. **Gugala**, da je le na koncu priitrdil, češ, kar je povedal gospod »doktor« je vse res. Posebno priljubljena snov teh govorov je bilo slikanje visokega in vplivnega položaja, ki si

ga vsakdo lahko hitro pridobi pod bodočo sovjetijo. Za vzgled je tovariš **Rutar** navadno stavil sam sebe, češ, na meni se vzgledujte, pod buržujskem režimom nisem mogel priti nikamor. Študiral sem skoraj do 30. leta, pa se nisem mogel dokopati z vsemi priporočili više, kot do prvega letnika medicina, brez izpitov seveda, ker sem bil pre pameten, da bi odgovarjal buržujskim profesorjem. V grmih sem postal v enem letu tiskar tehnike v Čadskih grapah, ko sem se pa tega naveličal, pa takoj zdravnik, in specialista za splave. Le to navadno tovariš zdravnik ni povedal, kakšen je uspeh njegovega zdravljenja.

Zabče. Huda terenka **Kosovka** je pred kratkim zbežala v gozd, ker je slišala, da so se zanjo zanimali domobranci.

Gabrije. Vodilni partizan **Klinar** se še vedno potika po tolminskih gozdovih. Ni mu vseč večni beg, morda bi se celo vdal, zlasti ker 15. sept. ni ubogal maršala Tita. Tovariš **Klinar**, le hitro, sicer te prehitijo zima, ali še celo kozaška in srbska trda pest.

Slap ob Idrijci. Novi rdeči župan je razpisal dela: Nujno je potrebno pozidati od partizanov požgano hišo, most čez Idrijco, ki tudi ni nič več dober za uporabo. Stroške naj po prevdarnosti župana — čevljarja — krijejo ponovne rekvizicije. Pa smola, partizani so morali bežati in ta, od ljudi že tako dolga zaželenja, hajka je marsikateremu občanu obvarovala premoženje.

Zatolmin. Nekdaj poznan kot glavni terenec in večni nasprotnik domobrancev **Bogataj** iz Zatolmina, je pred kratkim izjavil, da domobranci le niso take svinje, kot o njih govorijo partizani. Zanimivo, da je imenovan terenec to izjavil sedaj. Tako naj le vsi povprašajo naše hribovce, kjer imajo partizani skoraj absolutno oblast, imajo tudi oni tako mnenje o domobranci kot nesrečni **Bogataj**, jih tudi oni nazivajo domobranske svinje, in bo slišal, kako so ti reveži navaležni domobrancem za vsak prihod v gorsko vas, da jih rešijo grabeljivih krempljev požrešnih partizanov.

VOJVSTVO BOLNICE V ŠT. PETRU!

V bolnišnici za pljučno bolne v Št. Petru pri Gorici imajo velik radioaparata, ki naj bi služil bolnikom v razvedrilo in pouk. Ker je v tej bolnici več kot polovica bolnikov slovenske narodnosti, od katerih mnogi ne razumeje drugega kot slovensko, imajo pa isto pravico da izvejo novice, ki jih oddaja tržaška oddajna postaja, prosimo vodstvo bolnišnice, da da bolnikom možnost, da poslušajo tržaško oddajno postajo tudi v času od 7. do pol 8. ure zvečer, ko oddaja slovenska poročila in slovensko glasbo.

Gotovi smo, da bo vodstvo omenjene bolnice poskrbelo in dadostilo želji bolnikov in bomo v prihodnji številki že lahko poročali, da tudi v Št. Petru razumejo nove čase.